

Rättsfallssamlingen

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
PAOLO MENGOTZI
föredraget den 20 mars 2012¹

Mål C-42/11

João Pedro Lopes Da Silva Jorge

(begäran om förhandsavgörande från Cour d'appel d'Amiens (Frankrike))

”Polissamarbete och straffrättsligt samarbete — Rambeslut om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna — En medlemsstats lagstiftning som föreskriver att det endast är i fråga om eftersökta personer som är medborgare i landet som det är möjligt att underlåta att verkställa en europeisk arresteringsorder — Diskriminering på grund av nationalitet”

Den begäran om förhandsavgörande som har hänskjutits i detta mål kommer från Cour d'appel d'Amiens (Frankrike). EU-domstolen ges därigenom tillfälle att återigen ta ställning till hur artikel 4.6 i rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna² ska tolkas. EU-domstolen ges bland annat tillfälle att precisera sin praxis och att göra en avvägning mellan, å ena sidan, medlemsstaternas utrymme för skönsmässig bedömning då de genomför rambeslutet och, å andra sidan, omfattningen av de skyddsregler som gäller för medborgare i Europeiska unionen då de är föremål för en europeisk arresteringsorder som utfärdats för verkställighet av ett frihetsberövande straff.

I – Tillämpliga bestämmelser

A – Den internationella rätten

1. Konventionen om överförande av dömda personer undertecknades i Strassburg den 21 mars 1983 (SÖ 1985:1). Samtliga medlemsstater i Europeiska unionen är parter i konventionen. I artikel 2.1 i konventionen föreskrivs att ”[d]e fördragsslutande staterna åtar sig att i största möjliga utsträckning erbjuda varandra samarbete när det gäller överförande av dömda personer i enlighet med bestämmelserna i denna konvention”.

2. Artikel 3.1 a i konventionen om överförande av dömda personer har följande lydelse:

”En dömd person kan överföras enligt denna konvention endast på följande villkor:

a om han är medborgare i verkställighetslandet”.

3. Artikel 3.4 i konventionen om överförande av dömda personer föreskriver att ”[v]arje fördragsslutande stat kan när som helst genom förklaring ställd till Europarådets generalsekreterare definiera vad den för sin del avser med termen ’medborgare’”.

¹ — Originalspråk: franska.

² — EGT L 190, s. 1.

B – Unionsrätten

1. Rambeslut 2002/584

4. I artikel 1 i rambeslut 2002/584 definieras den europeiska arresteringsordern och verkställighetsskyldigheten på följande sätt:

”1. Den europeiska arresteringsordern är ett rättsligt avgörande, utfärdat av en medlemsstat med syftet att en annan medlemsstat skall gripa och överlämna en eftersökt person för lagföring eller för verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd.

2. Medlemsstaterna skall verkställa varje europeisk arresteringsorder i enlighet med principen om ömsesidigt erkännande samt bestämmelserna i detta rambeslut.

3. Detta rambeslut påverkar inte skyldigheten att respektera de grundläggande rättigheterna och de grundläggande rättsliga principerna i artikel 6 i Fördraget om Europeiska unionen.”

5. I artikel 4 i rambeslut 2002/584 regleras skälen till att verkställighet av den europeiska arresteringsordern får vägras. I artikel 4.6 föreskrivs att ”[d]en verkställande rättsliga myndigheten får vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder ... om den europeiska arresteringsordern har utfärdats för verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd och den eftersökte uppehåller sig i, är medborgare eller bosatt i den verkställande medlemsstaten och denna stat åtar sig att själv verkställa detta straff eller denna åtgärd enligt denna medlemsstats lagstiftning”.

6. I artikel 32 i rambeslut 2002/584 föreskrivs att ”[f]ör framställningar om utlämning som tas emot före den 1 januari 2004 kommer även fortsättningsvis gällande utlämningsinstrument att vara i kraft. För framställningar som tas emot efter detta datum kommer de regler att gälla som antas av medlemsstaterna i enlighet med detta rambeslut. Medlemsstaterna får dock, när rådet antar detta rambeslut, göra ett uttalande, där de förklarar att de som verkställande medlemsstat kommer att fortsätta att behandla framställningar, som gäller gärningar som begåtts före en tidpunkt som de skall fastställa, i enlighet med det utlämningssystem som gällde före den 1 januari 2004. ...”

7. Republiken Frankrike har gjort följande uttalande enligt artikel 32:

”Frankrike förklarar i enlighet med artikel 32 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna att landet som verkställande medlemsstat kommer att fortsätta att behandla framställningar rörande gärningar som begåtts före den 1 november 1993, ... i enlighet med det utlämningssystem som gällde före den 1 januari 2004.”

2. Rambeslut 2008/909/RIF

8. Rådets rambeslut 2008/909/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen³ inför regler som ska göra det lättare att verkställa en påföljd i en annan medlemsstat än den som meddelade brottmålsdomen, för att på så sätt underlätta en social återanpassning av den dömda personen.

9. I artikel 3.1 i rambeslut 2008/909 föreskrivs att ”[s]yftet med detta rambeslut är att fastställa regler enligt vilka medlemsstaterna, för att underlätta en social återanpassning av den dömda personen, ska erkänna en dom och verkställa påföljden”.

³ — EUT L 327, s. 27.

10. I artikel 28.1 i rambeslut 2008/909 föreskrivs att "[f]ör framställningar som mottagits före den 5 december 2011 kommer även fortsättningsvis gällande rättsliga instrument om överförande av dömda personer att vara i kraft. För framställningar som tas emot efter detta datum ska de regler gälla som antas av medlemsstaterna i enlighet med detta rambeslut".

C – Nationell rätt

11. Artikel 695-24 i den franska straffprocesslagen (code de procédure pénale) föreskriver skälen då verkställighet av den europeiska arresteringsordern får vägras. I bestämmelsen föreskrivs att "verkställighet av en europeisk arresteringsorder får vägras:

...

2. om den person som eftersöks för verkställighet av ett straff eller annan frihetsberövande åtgärd är fransk medborgare och den behöriga franska myndigheten åtar sig att ombesörja verkställigheten."

II – Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

12. Den 14 september 2006 utfärdade en portugisisk brottmålsdomstol en europeisk arresteringsorder riktad mot João Pedro Lopes Da Silva Jorge, som är portugisisk medborgare. Denna arresteringsorder utfärdades för verkställighet av ett femårigt fängelsestraff som utdömts år 2003 för gärningar begångna år 2002. João Pedro Lopes Da Silva Jorge är sedan år 2002 bosatt i Frankrike.

13. Det framgår av begäran om förhandsavgörande att han är gift med en fransk medborgare sedan den 11 juli 2009, och de bor tillsammans i Frankrike. João Pedro Lopes Da Silva Jorge är sedan den 3 februari 2008 tillsvidareanställd som lastbilschaufför av ett franskt bolag.

14. Med anledning av en kallelse per telefon inställde João Pedro Lopes Da Silva Jorge sig den 19 maj 2010 hos den franska polismyndigheten. Han underrättades då om att en europeisk arresteringsorder hade utfärdats gentemot honom samt om att de portugisiska myndigheterna begärt att få honom utlämnad så att fängelsestraffet skulle kunna verkställas. Den allmänna åklagaren vid Cour d'appel d'Amiens ansökte den 20 maj 2010 om att nämnda domstol skulle fatta beslut om överlämnandet av João Pedro Lopes Da Silva Jorge till de portugisiska myndigheterna.

15. Åklagaren gjorde i det nationella målet gällande att de portugisiska myndigheterna hade uppfyllt de lagstadgade villkoren för utfärdande av en europeisk arresteringsorder och att inget av de tvingande eller fakultativa skäl till att vägra verkställigheten som anges i den franska straffprocesslagen var för handen. Åklagaren bereddes därvid tillfälle att yttra sig angående domstolens dom i målet Wolzenburg.⁴ Åklagaren ansåg att João Pedro Lopes Da Silva Jorge med tillämpning av denna dom visserligen har rätt att åberopa den franska lagstiftningen om villkoren för när den behöriga rättsliga myndigheten får vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder och, således, rätt att även åberopa artikel 695-24 i straffprocesslagen. Han har emellertid anmärkt att detta skäl i nämnda bestämmelse, som endast avser franska medborgare, är fakultativt enligt artikel 4.6 i rambeslut 2002/584. Artikel 695-24 i straffprocesslagen kan således tillämpas endast om två villkor är uppfyllda, nämligen dels att den europeiska arresteringsordern har utfärdats gentemot en fransk medborgare, dels att de behöriga franska myndigheterna åtagit sig att själva ombesörja verkställigheten av straffet. Åklagaren ansåg därför att João Pedro Lopes Da Silva Jorge skulle överlämnas till de portugisiska myndigheterna.

16. João Pedro Lopes Da Silva Jorge gjorde i det nationella målet gällande att han inte skulle överlämnas till de portugisiska myndigheterna och begärde att få avtjäna sitt straff i Frankrike i stället. Han åberopade därvid artikel 8 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, undertecknad i Rom den 4 november 1950 (nedan kallad

4 — Domstolens dom av den 6 oktober 2009 i mål C-123/08, Wolzenburg (REG 2009, s. I-9621).

Europakonventionen), och gjorde därvid gällande att hans rätt till skydd för privat- och familjeliv skulle kränkas på ett oproportionerligt sätt om han lämnades ut till de portugisiska myndigheterna med anledning av den europeiska arresteringsordern. Han åberopade även domen i det ovannämnda målet Wolzenburg, och gjorde gällande att det enligt den franska lagstiftningen bara är möjligt att vägra utlämning då det är fråga om franska medborgare. Dessutom gjordes det gällande att artikel 695-24 i straffprocesslagen inte är förenlig med artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 och inte heller med – sett i ett större sammanhang – icke-diskrimineringsprincipen i artikel 18 FEUF.⁵

17. Cour d'appel d'Amiens ansåg att det inte var klart hur unionsrätten ska tolkas, och beslutade därför att vilandeförklara målet och att genom beslut om hänskjutande, som inkom till domstolens kansli den 31 januari 2011, ställa följande två tolkningsfrågor till domstolen med stöd av artikel 267 FEUF:

- ”1) Utgör icke-diskrimineringsprincipen i artikel [18 FEUF] hinder mot en sådan nationell bestämmelse som artikel 695-24 i straffprocesslagen, som innebär att det är möjligt att vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder som utfärdats för verkställighet av en frihetsberövande åtgärd endast då den eftersökte är fransk medborgare, och de behöriga franska myndigheterna åtar sig att ombesörja verkställigheten?
- 2) Har genomförandet i nationell rätt av det skäl till vägrad verkställighet som föreskrivs i artikel 4.6 i rambeslut [2002/584] överlämnats till medlemsstaternas eget skön eller är genomförandet tvingande, och kan en medlemsstat i synnerhet anta en bestämmelse som medför diskriminering på grund av nationalitet?”

III – Förfarandet vid domstolen

18. João Pedro Lopes Da Silva Jorge och Europeiska kommissionen samt den tjeckiska, den tyska, den franska, den nederländska, den österrikiska och den polska regeringen har inkommit med skriftliga yttranden till domstolen.

19. Vid förhandlingen den 31 januari 2012 yttrade sig João Pedro Lopes Da Silva Jorge och kommissionen samt den tyska, den franska, den nederländska och den polska regeringen.

IV – Rättslig bedömning

20. Jag kommer först att göra några inledande anmärkningar. Därefter kommer jag att börja min rättsliga bedömning med den andra frågan, eftersom detta är den mest logiska ordningen att pröva frågorna.

A – Inledande anmärkningar

1. Domstolens behörighet att meddela förhandsavgöranden

21. Republiken Frankrike har, enligt f.d. artikel 35.2 EU, förklarat sig godta att domstolen är behörig att meddela förhandsavgöranden enligt villkoren i f.d. artikel 35.3 b EU.⁶ Det framgår dessutom av artikel 10.1 i protokoll nr 36 om övergångsbestämmelser, som utgör en bilaga till EUF-fördraget, att de befogenheter som domstolen har enligt avdelning VI i EU-fördraget ska vara oförändrade när det

5 — I de ingivna handlingarna (bland annat i begäran om förhandsavgörande) är det artikel 12 EG som nämns, men rätteligen är det artikel 18 FEUF som avses.

6 — Se information rörande förklaringarna från Republiken Frankrike och Republiken Ungern om godtagande av domstolens behörighet att meddela förhandsavgöranden om de rättsakter som avses i artikel 35 i fördraget om Europeiska unionen (EUT C 318, 2005, s. 1).

gäller sådana unionsakter som har antagits före ikraftträdandet av Lissabonfördraget, också när de har godkänts enligt f.d. artikel 35.2 EU. Domstolen är således behörig att pröva de tolkningsfrågor som ställts av Cour d'appel d'Amiens.

2. Tillämpning av rambeslut 2002/584

22. Enligt artikel 32 i rambeslut 2002/584 får de verkställande medlemsstaterna visserligen fortsätta att behandla framställningar i enlighet med det utlämningsystem som gällde före den 1 januari 2004. Det framgår dock av uttalandet från Republiken Frankrike att Frankrike förbehållit sig denna möjlighet endast rörande gärningar som begåtts före den 1 november 1993. Därmed är det systemet enligt rambeslut 2002/584 som ska tillämpas i det nationella målet, i och med att de aktuella gärningarna begicks år 2002 och att själva begäran om verkställighet av den europeiska arresteringsordern framställdes efter den 1 januari 2004.

23. Fråga uppkommer emellertid om vilken inverkan som rambeslut 2008/909 har på utgången i det nationella målet. Nämda rambeslut antogs den 27 november 2008, och syftet med detsamma är att fastställa regler enligt vilka medlemsstaterna, för att underlätta en social återanpassning av den dömda personen, ska erkänna en dom och verkställa påföljden.⁷ Den sista dagen för medlemsstaterna att genomföra rambeslutet fastställdes till den 5 december 2011.⁸ Att denna tidsfrist löpte ut medan målet fortfarande pågår vid domstolen, har emellertid inte någon direkt inverkan på utgången i målet. I artikel 28 i rambeslut 2008/909 föreskrivs nämligen att för framställningar som mottagits före den 5 december 2011 kommer även fortsättningsvis gällande rättsliga instrument om överförande av dömda personer att vara i kraft, om någon unilateral förklaring med annat innehåll inte avgetts. I och med att de franska myndigheterna mottog framställningen om verkställighet av den europeiska arresteringsordern före den 5 december 2011, ska João Pedro Lopes Da Silva Jorges fall prövas utifrån rambeslut 2002/584. Republiken Frankrike har nämligen inte avgett någon förklaring med annat innehåll.

B – Medlemsstaternas utrymme för skönsmässig bedömning när det gäller genomförandet av artikel 4.6 i rambeslut 2002/584

24. Cour d'appel d'Amiens har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida medlemsstaterna är skyldiga att i sin nationella rättsordning genomföra det skäl till att verkställighet får vägras som anges i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584. För det fall denna fråga besvaras jakande, vill Cour d'appel d'Amiens få klarhet i huruvida medlemsstaterna är skyldiga att göra det beträffande alla de typfall som anges i artikel 4.6, det vill säga i fråga om såväl medborgare i det aktuella landet som medborgare i andra medlemsstater som uppehåller sig eller bor på deras territorium.

25. De svårigheter som kan uppkomma beror enligt min bedömning inte så mycket på bestämmelsens ordalydelse som på de oklarheter i rättspraxis som kan ge upphov till motstridiga tolkningar. Jag kommer därför att först undersöka ordalydelsen i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 samt systematiken i nämnda rambeslut. Därefter kommer jag att analysera medlemsstaternas utrymme för skönsmässig bedömning enligt domstolens rättspraxis.

26. Jag skulle dock vilja börja med några inledande anmärkningar som jag anser vara av grundläggande betydelse för en bättre förståelse av målet och vad det är som står på spel. Det är därvid av största vikt att påpeka att artikel 1.3 i rambeslut 2002/584 föreskriver att rambeslutet inte påverkar ”skyldigheten att respektera de grundläggande rättigheterna och de grundläggande rättsliga principerna” i unionsrätten.

⁷ — Se artikel 3 i rambeslut 2008/909.

⁸ — Se artikel 29 i rambeslut 2008/909. Republiken Frankrike har inte iakttagit denna tidsfrist. Den dag då detta förslag till avgörande föredras, håller parlamentet nämligen fortfarande på att diskutera det lagförslag som ska genomföra rambeslut 2008/909 i den franska rättsordningen (se lagförslaget om olika straffrättsliga och straffprocessuella bestämmelser med tillämpning av Frankrikes internationella åtaganden, ingett den 11 januari 2012 till senaten).

27. Hänvisningen i artikel 1.3 i rambeslut 2002/584 till de grundläggande rättigheterna och rättsprinciperna ska verka som en skyddsregel. När det gäller rambeslutet, och mer allmänt polissamarbetet och det straffrättsliga samarbetet, är det inte möjligt att tillämpa principen om ömsesidigt erkännande (som är den centrala delen i regelverket bakom den europeiska arresteringsordern) på samma sätt som när det är fråga om erkännande av en universitetsexamen eller ett körkort som utfärdats av en annan medlemsstat. Vidare är det uteslutet att medlemsstaterna medverkar till att upprätta ett område med frihet, säkerhet och rättvisa på ett sätt som skulle innebära att de grundläggande rättigheterna inte beaktas för dem som handlat på ett sätt som kan anses utgöra ett hot mot friheten, säkerheten och rättvisan. Principen om ömsesidigt erkännande – särskilt när den ska tillämpas i förhållande till en europeisk arresteringsorder som utfärdats för verkställighet av ett straff (som i det nationella målet) – får inte tillämpas med automatik. Denna princip ska i stället tillämpas med beaktande av den personliga och mänskliga kontexten bakom varje enskilt fall där en framställning gjorts om verkställighet av en europeisk arresteringsorder. Såsom framgår av artikel 1.3 i rambeslut 2002/584, ska den nationella lagstiftaren (då unionsrättsakter införlivas med nationell rätt), de nationella rättsliga myndigheterna (då de använder sig av sina prerogativ enligt unionsrätten) och EU-domstolen (då den besvarar frågor om hur bestämmelserna i rambeslut 2002/584 ska tolkas) vara fast beslutna – vid tillämpningen av principen om ömsesidigt erkännande i den mening som avses i rambeslutet – att skydda de grundläggande rättigheterna; bland dessa rättigheter återfinns i främsta ledet principen om att den dömdes värdighet ska respekteras.⁹ Det är med beaktande av denna överordnade princip om skydd för människans värdighet, som är hörnstenen i det unionsrättsliga skyddet av de grundläggande rättigheterna, som den fria rörligheten för brottmålsdomar ska säkerställas och i förekommande fall begränsas.

28. Jag kommer nu att fortsätta min bedömning med beaktande av denna humanistiska tolkning av principen om ömsesidigt erkännande.

1. Bokstavstolkning och teleologisk tolkning

29. Enligt f.d. artikel 34.2 b EU är rambeslut, såsom unionsrättsakt, bindande för medlemsstaterna ”när det gäller de resultat som ska uppnås men skall överlåta åt de nationella myndigheterna att bestämma form och tillvägagångssätt”.

30. I artiklarna 3 och 4 i rambeslut 2002/584 anges närmare bestämt skälen till att vägra verkställighet av en europeisk arresteringsorder som framställts till de rättsliga myndigheterna i den verkställande medlemsstaten. Rambeslutet innehåller en uttömmande uppräkningslista av dessa skäl, detta för att se till att själva principen om överlämnande inte äventyras. Därvid anges dels skäl till att verkställighet ska vägras, dels skäl till att verkställighet får vägras. Det framgår nämligen av rubriken till artikel 4 (”Skäl till att verkställighet av den europeiska arresteringsordern får vägras”) att det inte är skälen vars genomförande av medlemsstaterna är fakultativt, utan verkställigheten av den europeiska arresteringsordern som lämnas till de nationella rättsliga myndigheternas bedömning.¹⁰

31. Om man bara beaktar punkt 6 utan att de övriga punkterna i artikel 4 därvid beaktas, föreskriver artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 att den verkställande rättsliga myndigheten får vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder, om den europeiska arresteringsordern har utfärdats för verkställighet av ett straff och den eftersökte uppehåller sig i, är medborgare eller bosatt i, den verkställande medlemsstaten och denna stat åtar sig att själv verkställa detta straff enligt denna medlemsstats lagstiftning.

9 — Människans värdighet är den första grundläggande rättighet som nämns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (se artikel 1 i stadgan).

10 — Ordalydelsen är lika klar i övriga språkversioner: jag hänvisar här i första hand till rubriken till artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 i den spanska språkversionen (”Motivos de no ejecución facultativa de la orden de detención europea”), i den engelska språkversionen (”Grounds for optional non-execution of the European arrest warrant”), den italienska språkversionen (”Motivi di non esecuzione facoltativa del mandato di arresto europeo”) och den portugisiska språkversionen (”Motivos de não execução facultativa do mandado de detenção europeu”).

32. Artikel 4.6 i rambeslut 2002/584, jämförd med f.d. artikel 34 EU, kräver således att medlemsstaterna genomför det i artikel 4.6 föreskrivna skälet i sin rättsordning, och detta avseende samtliga tillvägagångssätt. Jag tror inte att man måste tillmäta konjunktionen ”eller” i artikel 4.6 någon avgörande betydelse. Visserligen är det så (såsom påpekats av vissa av parterna under förhandlingen) att de flesta språkversionerna använder konjunktionen ”eller”,¹¹ medan den tyska språkversionen till exempel använder ordet ”und” (och) för att bestämma vilka personkategorier som kan komma i åtnjutande av det skäl till vägrad verkställighet som föreskrivs i artikel 4.6 i rambeslutet. Jag måste säga att ett sådant argument är svagt, för att inte säga irrelevant, och det hade inte varit meningsfullt att i den franska språkversionen formulera artikel 4.6 med konjunktionen ”och”. Risken hade varit att någon hade kunnat framföra det absurda argumentet att det bara är den som är medborgare, uppehåller sig och är bosatt i den verkställande medlemsstaten som kan komma i åtnjutande av detta skäl till vägrad verkställighet.

33. Även om det antas att medlemsstaterna inte är skyldiga att genomföra artikel 4.6 i rambeslut 2002/584, i den mån som den franska lagstiftaren uppenbarligen haft för avsikt att ombesörja införlivandet genom artikel 695-24 i straffprocesslagen, så var den nationella lagstiftaren skyldig att göra det med avseende på samtliga personkategorier i artikel 4.6. Utöver eventuella avvikelser på det lingvistiska planet, anser jag nämligen att det är ställt utom allt tvivel att syftet med artikel 4.6 i rambeslutet ger vid handen att medlemsstaterna är skyldiga att genomföra artikel 4.6 på ett sådant sätt att de rättsliga myndigheterna i förekommande fall ska kunna vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder inte bara när det gäller landets egna medborgare, utan även när det gäller medborgare i andra medlemsstater när de uppfyller villkoren i rambeslut 2002/584, varvid en helhetsbedömning ska göras av vederbörandes individuella förhållanden.

34. Till skillnad från vad som gjorts gällande av de flesta parterna i förfarandet, anser jag att denna slutsats inte strider mot den viktigaste principen bakom rambeslut 2002/584, nämligen principen om ömsesidigt erkännande. Enligt dessa parter ska skälen till vägrad verkställighet tolkas mycket restriktivt, detta för att underlätta överlämnandet av eftersökta personer i enlighet med principen om ömsesidigt erkännande.

35. Det är riktigt att domstolen har slagit fast att denna princip ”som ligger till grund för systematiken i rambeslut 2002/584, innebär ... enligt artikel 1.2 i beslutet att medlemsstaterna i princip är skyldiga att vidta åtgärder med anledning av en europeisk arresteringsorder”.¹² Jag noterar emellertid att unionslagstiftaren har föreskrivit skäl för vägrad verkställighet, trots att principen om ömsesidigt erkännande tillmäts stor betydelse i rambeslutet. Dessa skäl har blivit föremål för en uttömmande uppräknings, just för att säkerställa att principen är att europeiska arresteringsorder ska verkställas. Syftet med artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 är närmare bestämt att underlätta den eftersökta personens återanpassning i samhället efter avtjänat straff.¹³ Principen om ömsesidigt erkännande i rambeslut 2002/584 – hur viktig den nu än må vara – har dock av unionslagstiftaren inte utformats som en absolut princip. Hänvisningen i artikel 1.3 i rambeslut 2002/584 till de grundläggande rättigheterna bekräftar att så är fallet, vilket jag påpekat ovan som en inledande kommentar. Artikel 4.6 i rambeslutet ger således tydligt uttryck för unionslagstiftarens avsikt att ge de behöriga rättsliga myndigheterna möjlighet att göra en bedömning som ligger i linje med denna princip då de har att ta ställning till fall där de även måste beakta ett så pass grundläggande intresse som intresset av att den dömda ska kunna återanpassas till samhället.

36. Det ligger inte bara i den dömdes intresse att han eller hon återanpassas till samhället. Om den dömda återanpassas till en miljö som han eller hon känner till, så innebär det en minskad recidivfara för samhället där vederbörande lever. Att unionslagstiftaren tillmäter detta stor betydelse framgår uttryckligen av rambeslut 2008/909. Enligt artikel 3.1 däri är syftet med rambeslutet att ”underlätta en social återanpassning av den dömda personen”.

11 — Så är fallet bland annat i den spanska, den engelska, den franska, den italienska och den portugisiska språkversionen.

12 — Domen i det ovannämnda målet Wolzenburg (punkt 57).

13 — Ibidem (punkt 67).

37. Domstolen har slagit fast att ”artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 ... särskilt [har] till syfte att möjliggöra för den verkställande rättsliga myndigheten att lägga särskild vikt vid möjligheterna att underlätta den eftersökta personens återanpassning till samhället när denne avtjänat sin påföljd Ett sådant syfte, hur viktigt det än är, kan emellertid inte anses utesluta att medlemsstaterna vid genomförandet av rambeslutet, i linje med den huvudregel som anges i artikel 1.2 i rambeslutet, begränsar de fall där det är möjligt att vägra att överlämna en person som omfattas av tillämpningsområdet för nämnda artikel 4.6”.¹⁴ Det enda som domstolen gjorde därvid var att erinra om att artikel 4.6 inte medför någon ovillkorlig rätt för den dömda att avtjäna sitt straff i den verkställande staten, samt om att det var förenligt med rambeslutet att tillämpa en nationell lagstiftning som uppställer som villkor för medborgare i andra medlemsstater att de ska ha vistats lagligen i landet under fem år för att de ska kunna komma i fråga för nämnda skäl till vägrad verkställighet. Domstolen tog således ställning till en viss situation där en lag tillämpades som begränsade – men utan att utesluta – de fall där det var möjligt att vägra verkställighet av en europeisk arresteringsorder. Jag kommer nedan att redovisa mina tankar om att domstolens nuvarande praxis måste återopas med försiktighet.¹⁵

38. Till skillnad från vad som gjorts gällande av den franska regeringen innebär min föreslagna tolkning av artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 inte att den eftersökte inte ska lagföras. Inte heller innebär denna tolkning ett ifrågasättande av principen om ömsesidigt erkännande. Det är nämligen en uttrycklig förutsättning att den verkställande staten får vägra att verkställa den europeiska arresteringsordern endast om den åtar sig att själv verkställa straffet inom sitt territorium, utan att ifrågasätta den dom som förordnar om nämnda straff. Principen om ömsesidigt erkännande av domstolsavgöranden kommer därmed att fortsätta att gälla fullt ut, även i det fallet då den eftersökte avtjänar sitt straff i den verkställande medlemsstaten och inte i den stat där domen meddelades. Den föreslagna tolkningen av artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 strider således varken mot rambeslutets systematik eller dess syften.

39. Slutligen skulle jag vilja anföra följande. Om artikel 4.6 i rambeslutet tolkas så, att en nationell lagstiftning – som utan någon nyantering undantar alla unionsmedborgare som uppehåller sig i eller är bosatta i en medlemsstat från möjligheten att bli föremål för ett skäl till att verkställighet får vägras av den enda anledningen att de inte är medborgare i medlemsstaten – är förenlig med nämnda rambeslut, så skulle det innebära en klar kränkning av ett stort antal av de grundläggande rättigheter och rättsprinciper som ska respekteras enligt artikel 1.3 i rambeslut 2002/584. En sådan tolkning skulle således i sig vara svår att förena med de krav som uppställs i artikel 1.3.

2. Medlemsstaternas utrymme för skönmässig bedömning samt den personkrets som omfattas av tillämpningsområdet för artikel 4.6 i rambeslut 2002/584

40. I domen i det ovannämnda målet Wolzenburg har domstolen slagit fast att ”[v]id genomförandet av artikel 4 i rambeslut 2002/584, och särskilt artikel 4.6, ... har medlemsstaterna nödvändigtvis ett visst utrymme för skönmässig bedömning”.¹⁶ Jag tror dock inte att domstolen med detta menade något annat än det utrymme för skönmässig bedömning som medlemsstaterna har enligt fördraget när det gäller bestämmandet av formen och tillvägagångssättet för genomförandet av rambeslut. Under alla omständigheter ska medlemsstaterna iakttä unionsrätten då de utövar sitt utrymme för skönmässig bedömning.¹⁷

14 — Ibidem (punkt 62).

15 — Se punkt 43 i detta förslag till avgörande.

16 — Domen i det ovannämnda målet Wolzenburg (punkt 61).

17 — Ibidem (punkt 45).

41. Domstolen har redan tidigare haft tillfälle att uttala sig om tolkningen av artikel 4.6 i rambeslutet. De parter som yttrat sig i förevarande mål har utvecklat sina resonemang när det gäller domen i målet Kozłowski¹⁸ och domen i det ovannämnda målet Wolzenburg som domstolen meddelat inom detta rättsområde. De flesta parterna anser att det följer av punkt 58 i domen i målet Wolzenburg att domstolen slagit fast att den nationella lagstiftaren är fri att genomföra de olika skäl som anges i artikel 4 i rambeslut 2002/584. I nämnda punkt 58 har domstolen slagit fast att "[n]är en nationell lagstiftare i enlighet med de befogenheter som ges i artikel 4 i nämnda rambeslut väljer att begränsa de fall då den verkställande rättsliga myndigheten kan vägra att överlämna en eftersökt person, medför detta följaktligen enbart en förstärkning av det system för överlämnande som införts genom detta rambeslut, som syftar till ett område med frihet, säkerhet och rättvisa".

42. Man får dock inte bortse från att det var fråga om en helt annan nationell lagstiftning i målet Wolzenburg. I det målet hade domstolen nämligen att uttala sig om en lagstiftning som på ett effektivt sätt genomförde artikel 4.6 i rambeslut 2002/584, även beträffande sådana personer som var medborgare i andra medlemsstater än i den verkställande medlemsstaten. Det är därvid fråga om en grundläggande skillnad i förhållande till detta mål, och största försiktighet är således påkallad när det gäller att i detta mål ta intryck av domstolens uttalanden i de domar som meddelats på rättsområdet, särskilt domen i det ovannämnda målet Wolzenburg. Dessa uttalanden är inte, i kraft av själva sakförhållandet, möjliga att tillämpa när det gäller en medlemsstat vars lagstiftning föreskriver att artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 endast gäller landets egna medborgare. Punkt 58 i domen i målet Wolzenburg ska således tolkas utifrån den särskilda nationella kontext som var för handen i det målet.

43. De slutsatser som kan dras av nämnda punkt 58 är således att rambeslut 2002/584 inte ålägger medlemsstaterna att tillerkänna medborgare i andra medlemsstater som uppehåller sig eller är bosatta i landet någon ovillkorlig rättighet till vägrad verkställighet av en europeisk arresteringsorder som gäller dem. Medlemsstaternas utrymme för skönmässig bedömning – som det är fråga om även i denna dom – kan mycket väl ta sig uttryck på så sätt att medlemsstaterna begränsar dessa fall.¹⁹ Det kan dock ingalunda ta sig uttryck på så sätt att inga medborgare i de andra medlemsstaterna tillerkänns någon rätt att omfattas av det skäl till vägrad verkställighet som föreskrivs i artikel 4.6 i rambeslutet. Det står klart att rambeslut 2002/584 ålägger medlemsstaterna att föreskriva att deras rättsliga myndigheter ska göra en helhetsbedömning av varje enskilt fall, för det fall det hemställs att de ska vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder som utfärdats för verkställighet av ett straff mot en medborgare i den verkställande medlemsstaten, mot någon som uppehåller sig i det landet eller som bor där.²⁰

44. Det framgår även tydligt av domstolens praxis att domstolen inte anser att den personkrets som omfattas av tillämpningsområdet för artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 kan bestämmas på frivillig basis, på så sätt att antingen medborgarna i den verkställande medlemsstaten, eller medborgare från andra medlemsstater som uppehåller sig eller bor i den verkställande medlemsstaten, eller båda dessa kategorier, ingår i denna personkrets. I punkt 34 i domen i det ovannämnda målet Kozłowski slog domstolen nämligen fast att "[e]nligt artikel 4.6 i rambeslut [2002/584] är således tillämpningsområdet för detta skäl till att verkställighet får vägras begränsat till personer som, om de inte är medborgare i den verkställande medlemsstaten, 'uppehåller sig' i eller är 'bosatta' i den medlemsstaten".

18 — Dom av den 17 juli 2008 i mål C-66/08, Kozłowski (REG 2008, s. I-6041).

19 — Domstolen slog för övrigt fast att den nederländska lagstiftning, som föreskrev att artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 gällde ovillkorligen för nederländska medborgare samt för medborgare i andra medlemsstater om de varit lagligen och stadigvarande bosatta i landet sedan minst fem år, var förenlig med unionsrätten.

20 — Skäl 8 i rambeslut 2002/584 ger klart stöd för en sådan tolkning. Skäl 8 har följande lydelse: "Beslut om verkställighet av en europeisk arresteringsorder måste kontrolleras i tillräcklig omfattning, vilket innebär att en rättslig myndighet i den medlemsstat där den eftersökta personen har gripits måste fatta beslutet om huruvida han eller hon skall överlämnas."

45. Mot bakgrund av dessa överväganden föreslår jag att domstolen besvarar den andra tolkningsfrågan på följande sätt. Utan att det påverkar medlemsstaternas utrymme för skönsässig bedömning att, med iakttagande av unionsrätten, bestämma vilka villkor som ska vara uppfyllda för att skälet till vägrad verkställighet i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 ska tillämpas för medborgare i andra medlemsstater som uppehåller sig eller är bosatta på deras territorier, är medlemsstaterna skyldiga att genomföra artikel 4.6 på så sätt att de verkställande rättsliga myndigheterna ges möjlighet att vägra verkställighet av en europeisk arresteringsorder som utfärdats för verkställighet av ett straff såväl avseende deras egna medborgare som avseende medborgare i andra medlemsstater som uppehåller sig eller bor på deras territorier, varvid de verkställande rättsliga myndigheterna ska kunna använda sig av denna möjlighet med beaktande av omständigheterna i varje enskilt fall.

C – Prövning av den första frågan

46. Jag anser att detta svar innehåller de klargöranden som behövs för att Cour d'appel d'Amiens ska kunna avgöra målet. För det fall domstolen finner att medlemsstaterna inte är skyldiga att – enbart mot bakgrund av rambeslut 2002/584 – genomföra artikel 4.6 i rambeslutet såväl avseende deras egna medborgare som avseende medborgare i andra medlemsstater som uppehåller sig eller bor på deras territorier, och för det fall domstolen kommer fram till att franska staten har använt sitt utrymme för skönsässig bedömning på ett sätt som är förenligt med rambeslut 2002/584, har domstolen emellertid även att ta ställning till om icke-diskrimineringsprincipen utgör hinder för en sådan lagstiftning som den som är aktuell i det nationella målet.

47. Det ska först påpekas att João Pedro Lopes Da Silva Jorge har använt sig av sin rätt till fri rörlighet, och därvid begett sig till Frankrike. Där är han lagligen bosatt och han har sitt familjeliv i det landet. Medlemsstaterna får emellertid inom ramen för genomförandet av ett rambeslut inte åsidosätta unionsrätten, särskilt inte bestämmelserna om varje unionsmedborgares rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier.²¹ Domstolen har således redan slagit fast att en medborgare i en medlemsstat som är lagligen bosatt i en annan medlemsstat har rätt att åberopa icke-diskrimineringsprincipen mot en sådan nationell lagstiftning som anger under vilka omständigheter den behöriga rättsliga myndigheten kan vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder som utfärdats för verkställighet av en frihetsberövande påföljd.²² Detta bör i ännu högre grad vara fallet när det gäller den franska lagstiftning som är aktuell i det nationella målet, där alla unionsmedborgare (förutom franska medborgare) undantas från tillämpningsområdet för det skäl till vägrad verkställighet som anges i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584. Således anser jag att João Pedro Lopes Da Silva Jorge får göra gällande artikel 18 FEUF mot denna lagstiftning. Det som återstår att pröva är således om artikel 695-24 i straffprocesslagen kan anses utgöra diskriminering på grund av nationalitet.

48. Enligt fast rättspraxis från domstolen innebär icke-diskrimineringsprincipen att lika situationer inte får behandlas olika och att olika situationer inte får behandlas lika, såvida det inte finns sakliga skäl för en sådan behandling.²³

49. Det framgår tydligt av den franska lagstiftningen att medborgare från andra medlemsstater behandlas på ett annat sätt än franska medborgare. Vissa regeringar har framfört argumentet att de franska medborgarna därvid inte befinner sig i en situation som kan jämföras med den situation som medborgarna från andra medlemsstater befinner sig i, men jag anser att detta argument inte kan vinna framgång. Dessa regeringar har betonat att den anknytning som en medborgare har till det land där han eller hon är medborgare är av annat slag än den anknytning som en unionsmedborgare har till

21 — Se domen i det ovannämnda målet Wolzenburg (punkt 45).

22 — Ibidem (punkt 47).

23 — Se, bland annat, dom av den 3 maj 2007 i mål C-303/05, *Advocaten voor de Wereld* (REG 2007, s. I-3633), punkt 56 och där angiven rättspraxis, samt domen i det ovannämnda målet Wolzenburg (punkt 62).

det land där han eller hon är bosatt (och således inte är medborgare i). De anser att det nödvändigtvis är så, att exempelvis varje fransk medborgare har ett mycket starkt anknytningsmoment – i form av det franska medborgarskapet – med det franska samhället, vilket motiverar att franska staten åtar sig att i Frankrike verkställa det straff som meddelats av en annan medlemsstat i unionen. Jag måste dock säga att om vi hade fäst avseende vid sådana argument, så skulle unionsrätten säkerligen inte ha utvecklats på ett så extraordinärt sätt fram till i dag. Jag anser därför att denna slags argumentation är obsolet.

50. Det är således lätt att tänka sig att en medlemsstat vill ha skyddsregler och endast åta sig att verkställa utländska straff – vilket obestriddligen är betungande för denna stat – om den dömde har en faktisk, stabil och varaktig anknytning till samhället i den aktuella staten. Däremot är det alldeles felaktigt att påstå att det bara är medborgare i den staten som kan ha en sådan anknytning till samhället. João Pedro Lopes Da Silva Jorge är ett slående exempel på detta. Bestämmelserna i unionsrätten om rätten att fritt röra sig och uppehålla sig innebär också att det i dag inte längre är möjligt att uppställa en icke motbevisbar presumtion om att det endast är i det land där den dömde är medborgare som han eller hon har de största chanserna att återanpassas till samhället. Därför anser jag att den franska lagstiftningen innebär att lika situationer behandlas olika.

51. En sådan skillnad i behandling kan vara förenlig med icke-diskrimineringsprincipen om det finns sakliga skäl för en sådan behandling och om den står i proportion till det legitima syfte som eftersträvas. Skillnaden i behandling får således inte gå utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta syfte.²⁴

52. Den franska regeringen har gjort gällande att det finns sakliga skäl till att franska medborgare och medborgare i andra medlemsstater behandlas olika. Den franska regeringen har därvid åberopat svårigheter som hänger samman med den franska rättsordningens nuvarande stadium. Artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 föreskriver nämligen att den verkställande medlemsstaten ska åta sig att själv verkställa det utländska straffet på sitt eget territorium enligt denna medlemsstats lagstiftning. Det har gjorts gällande att det enligt nu gällande fransk rätt inte är möjligt för franska staten att göra något sådant åtagande. Den franska regeringen har därvid erinrat om att när ett utländskt straff ska verkställas i Frankrike så aktualiseras ett antal viktiga rättsliga frågor som inte regleras i rambeslut 2002/584. Det är därför som artikel 4.6 hänvisar till medlemsstaternas interna rättsordningar. Regelverket för verkställighet av utländska straff är inte enhetligt, och oftast beror frågan på internationella, bilaterala eller multilaterala konventioner. Franska staten kan inte ensidigt fatta beslut om verkställighet på franskt territorium av ett straff som meddelats i en annan medlemsstat, eftersom franska staten inte kan garantera den dömde att den stat som meddelade straffet kommer att erkänna verkställigheten av straffet.

53. Jag anser att det finns två sätt att angripa dessa argument. För det första godtar jag inte de anförda skälen, och för det andra anser jag att det är uppenbart att den franska lagstiftningen är oproportionerlig.

54. Den franska regeringen har anført svårigheter som hänger samman med den franska rättsordningens nuvarande stadium. När det gäller detta argument vill jag inledningsvis påpeka att det inte hänt ofta att domstolen ansett att sådana argument ska vinna framgång.

55. Vidare kan jag notera att den franska regeringen under förhandlingen uppgett att det enligt fransk rätt för närvarande inte är möjligt att verkställa ett straff som meddelats av en annan medlemsstat mot en person som inte är fransk medborgare. Den franska regeringen har därvid medgett att detta snarare beror på den franska lagstiftarens tolkning av artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 – det vill säga att nämnda bestämmelse inte ålägger medlemsstaterna någon skyldighet att behandla inhemska medborgare och medborgare i andra medlemsstater lika – än på att det finns några oöverbinnerliga

24 — Domen i det ovannämnda målet Wolzenburg (punkt 69).

rättsliga hinder i form av den internationella traktaträtt som franska staten för närvarande är bunden av. Kommissionen har i detta avseende mycket riktigt påpekat att franska staten – liksom alla medlemsstaterna i unionen – är part i konventionen om överförande av dömda personer.²⁵ I denna konvention föreskrivs att en dömd person kan överföras om han eller hon är medborgare i verkställighetslandet,²⁶ men det föreskrivs även att varje fördragsslutande stat när som helst genom förklaring kan definiera vad den för sin del avser med termen ”medborgare” i den mening som avses i konventionen.²⁷ Detta innebär att franska staten faktiskt kunde se till att bestämmelserna i konventionen även skulle gälla medborgare i andra medlemsstater.²⁸

56. Även om det antas – och jag är uppenbarligen inte övertygad om detta – att de rättsliga aspekterna av verkställigheten av ett straff som meddelats i en annan medlemsstat reglerades först genom rambeslut 2008/909, så är det bara den franska lagstiftaren som sedan den 5 december 2011 bär ansvaret för den påstådda bristen i den franska lagstiftningen, detta eftersom rambeslutet inte genomförts inom den föreskrivna fristen. Om domstolen godtar argumentet rörande de svårigheter som hänger samman med gällande fransk rätt, så kommer den franska lagstiftaren således även i fortsättningen att kunna dra fördelar av sin egen underlåtenhet. Artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 innehåller emellertid en glidande hänvisning till den nationella lagstiftningen, vilket även vitsordats av den franska regeringen under förhandlingen. Detta innebär att även om de framställningar som gjorts till den verkställande staten före den 5 december 2011 även fortsättningsvis ska regleras av rambeslut 2002/584, så skulle föreskrifterna i rambeslut 2008/909 kunna beaktas just av den anledningen att genomförandet av rambeslutet inneburit att medlemsstaternas nationella lagstiftning ändrats och anpassats.

57. För övrigt är det uppenbart att en lagstiftning, som innebär att de unionsmedborgare som inte är franska medborgare inte kan omfattas av det skäl till vägrad verkställighet som föreskrivs i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584, är oproportionerlig. En sådan lagstiftning innebär att de rättsliga myndigheterna systematiskt fräntas möjligheten att göra en bedömning i varje enskilt fall. En sådan lagstiftning innebär också en icke-motbevisbar och prekluderande presumtion om att det rättsligt sett inte är möjligt att verkställa straffet i Frankrike. Det framgår emellertid av den franska regeringens argument att situationen är mer nyanserad. Det framgår även av dessa argument att om det inte går att fastställa enhetliga bestämmelser för alla de fall som kan bli föremål för prövning hos de rättsliga myndigheterna i den verkställande staten, så är det nödvändigt att – från fall till fall – bestämma vilken lag som är tillämplig, eftersom tillämplig lag kan ändras beroende på vilken stat som den dömda är medborgare i. Den här aktuella lagstiftningen är oproportionerlig av den anledningen att den i princip innebär att dömda som potentiellt skulle kunna göra gällande – med beaktande av tillämpliga rättsregler – att deras straff ska verkställas i Frankrike, fräntas denna möjlighet.

58. Mot bakgrund av dessa överväganden föreslår jag att domstolen besvarar den första tolkningsfrågan på följande sätt. Icke-diskrimineringsprincipen i artikel 18 FEUF utgör hinder mot en sådan nationell lagstiftning som den i det nationella målet, som innebär att det är möjligt att vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder som utfärdats för verkställighet av ett straff endast då den eftersökte är fransk medborgare och då de behöriga franska myndigheterna åtar sig att ombesörja verkställigheten.

25 — Se punkt 2 ovan.

26 — Se artikel 3.1 a i konventionen om överförande av dömda personer.

27 — Se artikel 3.4 i konventionen om överförande av dömda personer.

28 — Det framgår för övrigt av de unilaterala förklaringar som avgetts av de stater som är parter i konventionen om överförande av dömda personer att åtminstone sju medlemsstater i unionen har förklarat att begreppet ”medborgare” i konventionen även ska omfatta personer som uppehåller sig eller är bosatta i verkställighetslandet eller som definitivt är etablerade där (Konungariket Danmark, Ungern, Konungariket Nederländerna, Republiken Portugal, Republiken Slovakien, Republiken Finland och Konungariket Sverige). Irland och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland har för sin del föreskrivit att det är möjligt att begreppet ”medborgare” ges en vidare definition beroende på den dömdes nära anknytning till den berörda staten.

D – Skyldigheten att göra en konform tolkning

59. I domen i målet Pupino slog domstolen fast att ”principen om konform tolkning gäller för rambeslut som antagits inom ramen för avdelning VI i fördraget om Europeiska unionen. Den hänskjutande domstolen, som skall tolka den nationella rätten, är vid tillämpningen av denna rätt skyldig att i den utsträckning det är möjligt tolka den nationella rätten mot bakgrund av rambeslutets ordalydelse och syfte, för att uppnå det avsedda resultatet och därmed agera i överensstämmelse med [f.d.] artikel 34.2 b EU.”²⁹ Domstolen slog även fast att ”[d]en nationella domstolens skyldighet att beakta ett rambesluts innehåll vid tolkningen av relevanta bestämmelser i nationell rätt upphör att gälla när denna rätt inte kan tillämpas på ett sådant sätt att den leder till ett resultat som är förenligt med det resultat som eftersträvas med rambeslutet. Principen om konform tolkning kan med andra ord inte tjäna som grund för att nationell rätt tolkas *contra legem*”.³⁰

60. Det ankommer på den nationella domstolen att i det nämnda målet pröva huruvida en konform tolkning av den nationella rätten är möjlig. Jag erinrar här endast om att för det fall den nationella domstolen anser att en konform tolkning är möjlig – till exempel genom att begreppet ”fransk medborgare” i artikel 695-24.2 i straffprocesslagen tolkas på så sätt att det även avser ekvivalenta medborgarskap, såsom medborgarskap i de andra medlemsstaterna i unionen – ska den nationella domstolen beakta de olika mål som eftersträvas med rambeslut 2002/584, däribland målet att på ett framgångsrikt sätt återanpassa den dömde till samhället. Den nationella domstolen kan därvid med fördel ta intryck av de kriterier som domstolen slagit fast i punkt 48 i domen i målet Kozłowski och stadgandet i punkt 76 i domen i det ovannämnda målet Wolzenburg, vid sin helhetsbedömning av João Pedro Lopes Da Silva Jorges anknytning till det franska samhället, för att på så sätt avgöra om han kan vinna framgång med sin hemställan om att hans straff ska verkställas i Frankrike.

V – Förslag till avgörande

61. Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår jag att domstolen besvarar de två tolkningsfrågorna från Cour d’appel d’Amiens enligt följande:

1. Utan att det påverkar medlemsstaternas utrymme för skönsmässig bedömning att, med iakttagande av unionsrätten, bestämma vilka villkor som ska vara uppfyllda för att skälet till vägrad verkställighet i artikel 4.6 i rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna ska tillämpas för medborgare i andra medlemsstater som uppehåller sig eller är bosatta på deras territorier, är medlemsstaterna skyldiga att genomföra artikel 4.6 på så sätt att de verkställande rättsliga myndigheterna ges möjlighet att vägra verkställighet av en europeisk arresteringsorder som utfärdats för verkställighet av ett straff såväl avseende deras egna medborgare som avseende medborgare i andra medlemsstater som uppehåller sig eller bor på deras territorier, varvid de verkställande rättsliga myndigheterna ska kunna använda sig av denna möjlighet med beaktande av omständigheterna i varje enskilt fall.
2. Icke-diskrimineringsprincipen i artikel 18 FEUF utgör i vart fall hinder mot en sådan nationell lagstiftning som den i det nationella målet, som innebär att det är möjligt att vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder som utfärdats för verkställighet av ett straff endast då den eftersökte är fransk medborgare och då de behöriga franska myndigheterna åtar sig att ombesörja verkställigheten.

29 — Dom av den 16 juni 2005 i mål C-105/03 (REG 2005, s. I-5285), punkt 43.

30 — Ibidem (punkt 47).